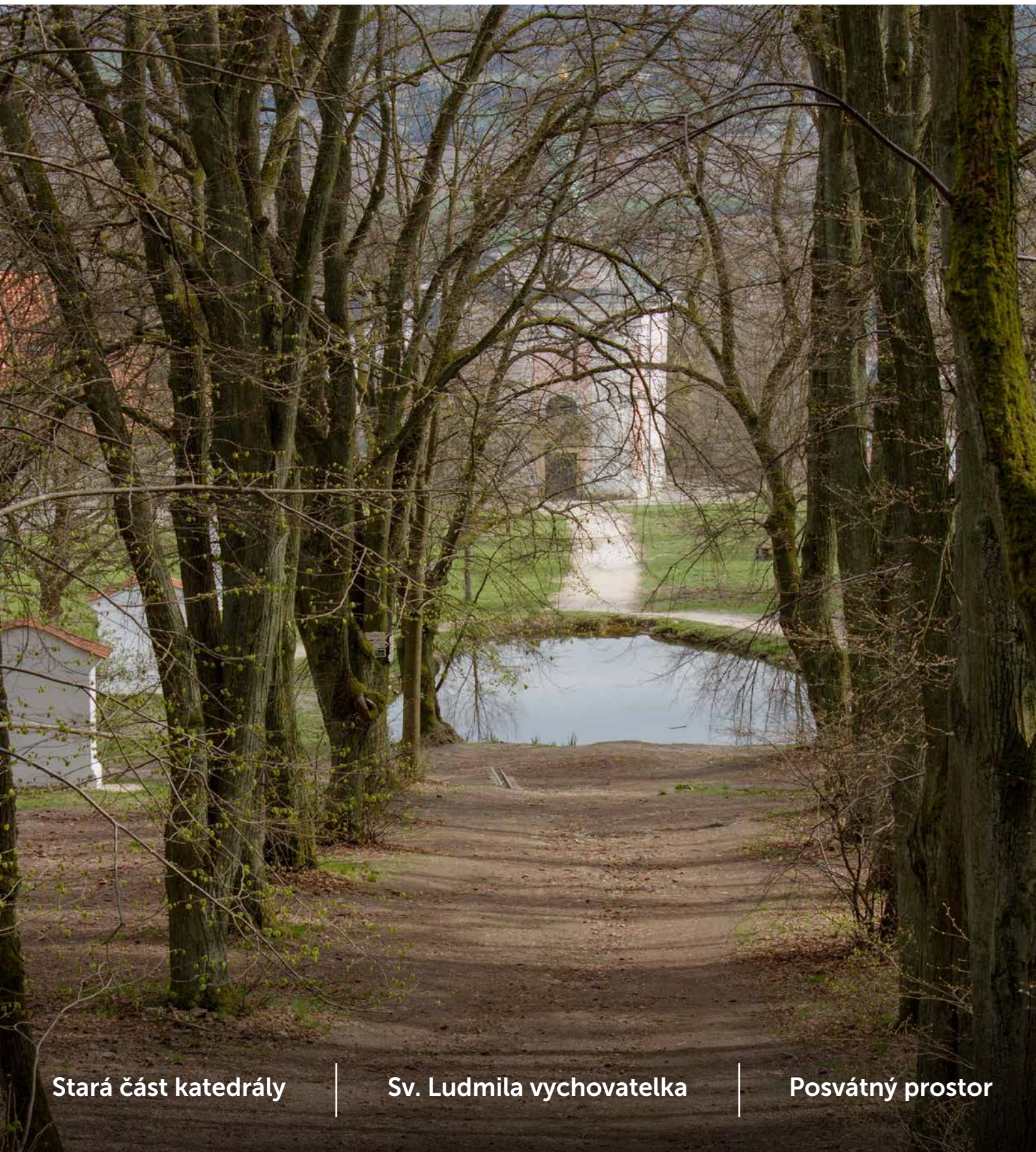

číslo **6/2021**
ročník 29

ZPRÁVODAJ

PRAŽSKÉ ARCIDIECÉZE

Stará část katedrály

Sv. Ludmila vychovatelka

Posvátný prostor

Editorial

Vážení čtenáři,

přinášíme rozhovory s architektem Norbertem Schmidtem, historikem umění prof. Pavlem Preissem a knězem i historikem umění Markem Pučálíkem. Spolu s textem o staré části svatovítské katedrály nebo s připomínkou krásné přírody u Rožmitálu pod Třemšínem Vám tak nabízíme inspiraci na letní výlety či pobyty. Věnujeme se také svatě Ludmile a okolnostem výchovy jejích dvou vnuků, i činnosti Arcidiecézní charity Praha, tentokrát v Ugandě.

Stanislav Zeman

Obsah

3 Ze života arcidiecéze

P. ThLic. Ing. Stanislav Příbyl, Th.D., CSsR: Stará část katedrály

MgA. Vít Hájek: Sv. Ludmila vychovává vnuky Václava a Boleslava

8 Architekt Norbert Schmidt o sakrálním prostoru

10 Prof. Pavel Preiss a Pater Marek Pučálík o rekonstrukci kostelů

12 Poděkování ženám, ohlédnutí za školním rokem s Mgr. Danielou Špinkovou

14 Arcidiecézní charita Praha pomáhá i v Ugandě

15 Z biskupských diářů

16 Programy

18 Z Act curiae

Přátelé,

v této době myslíme na Pannu Marii, ona myslí na nás. Bůh ji potřeboval, protože Pán Ježíš měl přijít na svět jako Bůh i jako člověk. Člověk přichází na svět díky mamince, které se narodí. Archanděl Gabriel Panně Marii toto tajemství poodhalil, aby nebyla překvapena, až se ukáže, že u Boha není nic nemožného. Co k tomu Panna Maria? Jsem služebnice Páně. Život Matky Boží je zahalen tajemstvím. Jen někdy ji letmo zahlédneme, třeba když se na svatbě zmíní, že nemají víno. Kdo by mohl pomoci? Dobře ví, kdo. Jen se zmíní, protože jejím úkolem je přimlouvat se. Mnozí si vyzkoušeli obracet se na ni, zda by bylo možné něco vyřešit, něčemu nebo někomu pomoci. Věřící zpívají: Pros za nás, ó Panno mocná, pomocnice v každý čas. Maria, ó matičko, oroduj za nás. Třeba jsme si to už také vyzkoušeli.

Mons. Karel Herbst SDB
emeritní pomocný biskup

Foto: Jakub Šerých / Člověk a Víra

SLAVNOST TĚLA A KRVE PÁNĚ

Podobně jako v minulých letech, zve srdečně pan kardinál Dominik Duka OP všechny kněze, jáhny, řeholníky, řeholnice, rodiny s dětmi i všechny Boží lid v městě Praze k oslavě slavnosti Těla a Krve Páně. Ve **čtvrtek 3. června v 17.00** bude pan kardinál sloužit v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha slavnou mši svatou a po ní bude následovat tradiční eucharistické procesí. To půjde z ka-

tedrálů kolem Hradčanského náměstí s prvním oltářem u Arcibiskupského paláce, druhým u vybrané kanovnické rezidence a třetím oltářem u mariánského sloupu na Hradčanském náměstí, kde bude průvod zakončen.

PRAKTICKÉ INFORMACE PRO BOHOSLUŽBY VE SVATOVÍTSKÉ KATEDRÁLE:

- Přístup do katedrály bude umožněn pouze skrze vchod na IV. nádvoří Pražského hradu (tedy z Hradčanského náměstí) a to nejdříve 30 min. před začátkem bohoslužby.
- Účastníci bohoslužby se musí po areálu Pražského hradu a uvnitř katedrály pohybovat v respirátoru FFP2 či dalších prostředcích zakrývajících ústa a nos schválených vládou pro ochranu před nákazou.
- Účastníci bohoslužby si při vstupu do katedrály vydezinfikují ruce a budou v katedrále dodržovat rozestupy větší než 2 m., pokud se nebude jednat o rodinu.
- Aktuální informace vzhledem k epidemiologické situaci a s ní spojených nařízeních vlády budou zveřejňovány na www.apha.cz a www.katedralasvatehovita.cz.

KNĚŽSKÉ SVĚCENÍ

V sobotu 19. června v 10.00 v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha v Praze přijme vkladáním rukou a modlitbou arcibiskupa pražského, Dominika kardinála Duky OP, kněžské svěcení jáhen pražské arcidiecéze **Mgr. Václav Šustr**. Srdečně zveme věřící k účasti a kněze ke koncepci.

MISIJNÍ PUTOVÁNÍ K PANNĚ MARIÍ

Papežská misijní díla zvou k Misijnímu putování k P. Marii. Připravili jsme program pro malé i velké, putovat můžete na známé poutní místo nebo nové objevit případně putovat duchovně doma. Průvodci vám budou 4 děti, každé z jednoho kontinentu a představí vám projekty, kde pomáhají dary z ČR, v programu je též nabídka aktivit po cestě a zábavné tvoření i modlitba. Je v něm skryta i tajenka a kdo ji vyluští, bude odměněn překvapením. Začínáme v květnu, ale putovat můžete až do Misijní neděle, takže ideální program i pro prázdniny a dovolené. Všechno potřebné najdete zde: <https://www.missio.cz/misijni-putovani/>

OSLAVY SVÁTKU SV. PROKOPA

V KAPITULNÍM CHRÁMU VŠECH SVATÝCH
NA HRADĚ PRAŽSKÉM

27. ČERVNA 2021

15,00 HODIN: MOLEBEN K SV. PROKOPOVI
15,30 HODIN: ARCHIJEREJSKÁ SVATÁ LITURGIE

HLAVNÍ CELEBRANT

J. Exc. Mons. ThDr. Ladislav Hučko
BISKUP - APOŠTOLSKÝ EXARCHA

4. ČERVENCE 2021

15,00 HODIN: SLAVNOSTNÍ NEŠPORY
15,30 HODIN: PONTIFIKÁLNÍ MŠE SVATÁ

HLAVNÍ CELEBRANT

J. M. Marian R. Kosík, O.Praem.
OPAT NOVOŘÍŠSKÝ

PŘI BOHOSLUŽBÁCH BUDE MOŽNÉ UCTÍT
OSTATKY SV. PROKOPA DIVOTVŮRCE.

BOHOSLUŽBY DOPROVODÍ ZPĚVEM

SBOR ŘECKOKATOLICKÉ FARNOSTI
NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE V PRAZE
POD VEDENÍM ING. MIROSLAVA VOJTIČKY

Zpravodaj pražské arcidiecéze. Uzávěrka příštího čísla 13. června 2021.
Vydává Arcibiskupství pražské, Hradčanské nám. 16, 119 02 Praha 1
www.apha.cz | www.facebook.com/apha.cz | e-mail: zpravodaj@apha.cz

Obsah připravuje, rozšiřuje a objednávky přijímá Odbor komunikace, Hradčanské nám. 56/16, 119 02 Praha 1.
E-mail: zpravodaj@apha.cz, redakce: Vít Kochánek, Kristýna Poullová, Stanislav Zeman. Texty jsou redakčně upraveny.
Foto na titulní straně: PECHLEN, Člověk a Víra. Sazba: YellowMeloun s.r.o. Tiskne: TISKÁRNÍ B.N.B., spol. s r.o.
Vychází 11x do roka. Registrace: MK ČR E 13802; ISSN 2570-8156. Příspěvek na 1 výtisk 15 Kč.

Stará část katedrály

Pátý díl textu o svatovítské katedrále připravil
P. ThLic. Ing. Stanislav Příbyl, Th.D., CSsR.

Gotická stavba katedrály sv. Víta byla zahájena v přímé souvislosti s povýšením pražského biskupství na arcibiskupství. Povýšení bylo stvrzeno bulou papeže Klementa VI. z 30. dubna 1344. 21. listopadu 1344 přijal dosavadní pražský biskup Arnošt z Pardubic pallium a stal se tak prvním pražským arcibiskupem. Poté vyšel z katedrální baziliky sv. Víta a položil za přítomnosti krále Jana Lucemburského a jeho syna Karla první kámen ke stavbě gotické katedrály. Prvním stavitelem se stal **Matyáš z Arrasu**, kterého do Prahy přivedl Karel z Avignonu. Ten vedl stavbu až do své smrti v roce 1352. Od roku 1356 byl stavitelem katedrály **Petr Parléř**, který do Prahy přišel ze švábského Gmündu jako mladý muž, bylo mu asi 23 let. Stavbě katedrály se věnoval rovněž až do své smrti v roce 1399, ale parlérovskou huť vedl od roku 1398 jeho syn Jan. Vedl stavbu do své smrti v roce 1405 nebo 1406. Na stavbě katedrály pracoval i druhý syn Petra Parléře Václav, který se od roku 1397 věnoval řízení stavby jižní věže katedrály. Později odešel do Vídně, kde se stal vedoucím huti při stavbě Svatoštěpánského dómu. Parléřovská huť zanikla v době husitských válek v roce 1419, po Janově smrti ji vedl mistr zvaný **Petrlik**. Rokem 1419 také v podstatě končí stavba staré části katedrály. Kromě vedoucích katedrální hutě, dnes bychom řekli architektů, byli při budování katedrály důležití ředitelé stavby. Byli to kanovníci, a to do roku 1350 Bušek Leonardův, do roku 1355 Mikuláš Holubec a poté Beneš Krabice z Weitmile, který zemřel roku 1375. Poté řídil stavbu Ondřej Kotlík, a to do své smrti v roce 1380. Jeho nástupcem se stal Václav z Radče, za nějž byl dokončen chór katedrály a v roce 1392 zahájena stavba západní části chrámu. Zemřel kolem roku 1418 a byl tak posledním ředitelem stavby. Matyáš z Arrasu je pravděpodobně autorem původního plánu na výstavbu katedrály. Jeho dílem je pět chórových kaplí, které odpovídají pětibokému

závěru vysokého chóru. Matyášovým dílem je rovněž jedna kaple na severním boku vysokého chóru, dvě celé kaple na jižní straně chóru a částečně ještě kaple třetí. Za něj byly rovněž postaveny pilíře a arkády vysokého chóru přiléhající k těmto kaplím a rovněž zdivo nad arkádami až do výšky triforia. Po smrti Matyáše z Arrasu pokračovala stavba čtyři roky ve starých kolejích podle vzoru francouzských katedrál. Po příchodu Petra Parléře byl stavební program dosti radikálně proměněn, a tak se stavba poměrně výrazně odchýlila od zavedené podoby francouzských katedrál. Změny doznala stavba poté především na jižní straně. Zatímco arrasovské kaple jsou pětiboké, parlérovské jsou stavěny jako pravouhlé. Zcela zvláštní je Svatováclavská kaple založená na čtvercovém půdorysu. Stejně tak je ojedinělé řešení hlavní vstupní brány, obracející se na jih. Nakonec je třeba zmínit Velkou věž, která je založena v koutě mezi jižní částí příčné lodi a západní částí chrámu. Podobná věž byla plánována na severní straně katedrály.

Procházka po staré části katedrály
Pokud bychom se chtěli projít starou částí katedrály, můžeme začít u chórové kaple pod hudební kruchtou. **Kruchta, zvaná Wohlmutova**, je renesanční stavbou, která původně ukončovala na západní straně nedostavěnou katedrálu. Během dostavby dómu byla rozebrána a znovu sestavena v severní části transeptu. V přízemí je kaple, kde je uchovávána Nejsvětější

Busta Petra Parléře z triforia katedrály

svátost a slouží kanovníkům k modlitbě, v prvním patře je hudební kruchta s varhanami. Zcela nahoře stojí na druhém podlaží varhanní skříň z barokních varhan Antonína Gartnera z poloviny 18. století. Nástroj se bohužel během dostavby katedrály ztratil. Další kaplí na severu je **kaple sv. Zikmunda**. Byla určena pro ostatky tohoto zemského patrona, které přivezl do Prahy Karel IV. v roce 1365. Kapli věvodí červenozlatý barokní oltář podle návrhu Františka Maxmiliána Kaňky se sochařskou výzdobou od Františka Ignáce Weisse. Na oltáři je nad schránou s ostatky světce jeho socha nadnášená anděly. S kaplí sv. Zikmunda sousedí **Stará sakristie**. Úchvatná klenba se dvěma visutými svorníky je dílem parlérovské huti. Na stěnách jsou obrazy sv. Václava a sv. Ludmily od Jana Jiřího Heintsche a portréty pražských arcibiskupů. Nalevo od vchodu do sakristie stojí na konzole socha sv. archanděla Michaela z poloviny 17. století. Obrazy na vnější stěně sakristie byly původně součástí barokních oltářů v chórových kaplích.

Další kaple je zasvěcena **sv. Anně**. Její vybavení je z druhé poloviny 19. století a bylo pořízeno během dostavby katedrály. Následuje **kaple sv. Materny**, nebo-li stará arcibiskupská, protože sloužila jako pohřební kaple pražských arcibiskupů. Výzdobě z 19. století dominuje oltář sv. Vojtěcha. Před kaplí je bronzová **socha** klečícího **kardinála Bedřicha Schwarzenberga**, dílo Josefa Václava Myslbeka z roku 1891. Následuje **kaple sv. Jana Křtitele**. Kapli nechal postavit pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic. U stěn kaple jsou náhrobky českých knížat Břetislava II. a Bořivoje II. z let 1366–1377 s ležícími postavami knížat, dílo parlérovské huti. Oltář v kapli byl navržen Josefem Krannerem a upraven Josefem Mockerem. V kapli je na soklu ze 14. století umístěn tzv. **Jeruzalémský svícen**. Jeho bronzová noha byla ulita před rokem 1158 a do Prahy ji měl přivést král Vladislav II. z Milána jako součást válečné kořisti. Byla považována ve své době za nohu svícnu z Herodova chrámu v Jeruzalémě. V ose chrámu se nachází **chórová kaple Nejsvětější Trojice**, zvaná Císařská. Nacházejí se zde figurální náhrobky

knížat Břetislava I. a Svytlahy II., opět dílo parlérovské huti z let 1366–1377. Oltář pochází z 19. století a je ozdoben reliéfy s christologickými a mariánskými náměty. Naproti kapli nad místem, kde se nacházejí ostatky patrona katedrály, stojí **socha sv. Víta** od Emanuela Maxe z roku 1840. Další kaplí směrem na jih je **kaple sv. Otkáry**. U stěn stojí náhrobky králů Přemysla Otakara I. a Přemysla Otakara II. z let 1366–1377. Oba figurální sarkofágy jsou patrně přímo dílem Petra Parléře, jistě je to u Přemysla Otakara I., kde se zachoval k dílu doklad v účtech katedrální huti. V kapli je barokní oltář z roku 1721, který se původně nacházel ve Svatováclavské kapli. Následuje **kaple sv. Erharda a Otýlie**, dnes zasvěcená sv. Janu Nepomuckému, kterou fundoval druhý pražský arcibiskup Jan Očko z Vlašimi. Je také jeho kaplí pohřební. Arcibiskupovy ostatky jsou uloženy v tumbě, na níž je socha ležícího arcibiskupa stojící na psu. Kolem roku 1367 byla kaple vymalována nástěnnými malbami Křtu sv. Otýlie, Jana Očka a sv. Kateřiny. Oltář je z roku 1918 a byl zhotoven podle návrhu Kamila Hilberta. Na oltáři jsou

uloženy **ostatky sv. Vojtěcha** a Svatých pěti bratrů, přenesené sem ze zbořené renesanční kaple, která stála uprostřed nedostavěné lodi vně staré části katedrály. Naproti kapli stojí stříbrný **náhrobek sv. Jana Nepomuckého**. Náhrobek je dílem stříbrníka Josefa Würtha, který jej zhotovil podle návrhu Josefa Emenuela Fischera z Erlachu ve 30. letech 18. století. Vlastní tumba spočívá na oblačném sloupu a je nadnášena dvojicí andělů. V tumbě je umístěna prosklená rakev s ostatky sv. Jana. Na vrcholu tumby je Janova klečící postava. Na balustrádě jsou stříbrné alegorie čtyř ctností: Moudrosti, Síly, Spravedlnosti a Mlčenlivosti, dále Josefa Seitze podle návrhu Ignáce Františka Platzera. Nad náhrobkem je baldachýn z rudého hedvábného damásku, dar arcibiskupa Antonína Petra Příchovského z roku 1771. Další kaplí je **kaple zvaná Valdštejnská**. Je zasvěcena sv. Máří Magdaléně. Na stěně je malba Madony se sv. Máří Magdalénou a dalšími světci z doby kolem roku 1370. Ve stěnách kaple jsou náhrobky architektů středověké stavby – Matyáše z Arrasu a Petra Parléře. Další pole vyplňuje **královská oratoř**. Vznikla za vlády Vladislava Jagellon-

Alegorie Spravedlnosti, detail, náhrobek sv. Jana Nepomuckého

ského v roce 1490. Zábradlí je zhotoveno v podobě uschlých větví, do něhož jsou zasazeny štíty zemí, jimž král vládl. Ve středu je motiv připomínající visutý svorník zakončený polem s monogramem W. Oratoř bývala považována za dílo Benedikta Rieda, později za práci Hanuše Speisse. V baroku byla výzdoba oratoře doplněna dvěma postavami horníků s kahanci. Jedná se o dílo Matyáše Bernarda Brauna.

Následuje **kaple sv. Kříže či Šimona a Judy** se středověkými malbami zachovanými ve fragmentech. U východní stěny kaple je oltář zdobený stříbrným antependiem z roku 1729 s medailonem sv. Jana Nepomuckého. Obraz sv. Jana Nepomuckého na západní stěně je oboustranný a byl součástí slavnostní výzdoby při světcově kanonizaci v roce 1729. Z kaple se vstupuje do podzemí katedrály.

Poslední kaple před kaplí Svatováclavskou je zasvěcena sv. Ondřeji. Je vyzdobena uměleckými díly z 19. století. Oltář je z carrarského mramoru. Svatováclavské kapli bude věnován samostatný článek.

Procházka starou částí katedrály končí v jižním transeptu, kde se nachází **Zlatá brána**. Zvenku je na ní mozaika Posledního soudu z let 1370–1371, inspirovaná pobyty Karla IV. v Itálii.

Postavíme-li se do středu boční lodi, můžeme vidět **hlavní oltář**, dílo podle návrhů Josefa Krannerera a Josefa Mockera z let 1868–1873. V bočních arkádách oltáře jsou vsazeny domečkové relikviáře. Za oltářem jsou dva středověké baldachýny, vytesané parlérovskou hutí, s konzolami s námětem pŕlměsíce a Adama s Evou.

Současný oltářní stůl s deskou z bílého mramoru je dílem architekta Jana Sorka z roku 1972.

Výhled na oltář nám poněkud komplikuje **královská hrobka**, renesanční práce nizozemského sochaře Alexandra Collina z let 1566–1589.

Nalevo upoutá naši pozornost **kazatelna** pocházející z roku 1618 s postavou zmrtychvstalého Krista na samém vrcholu.

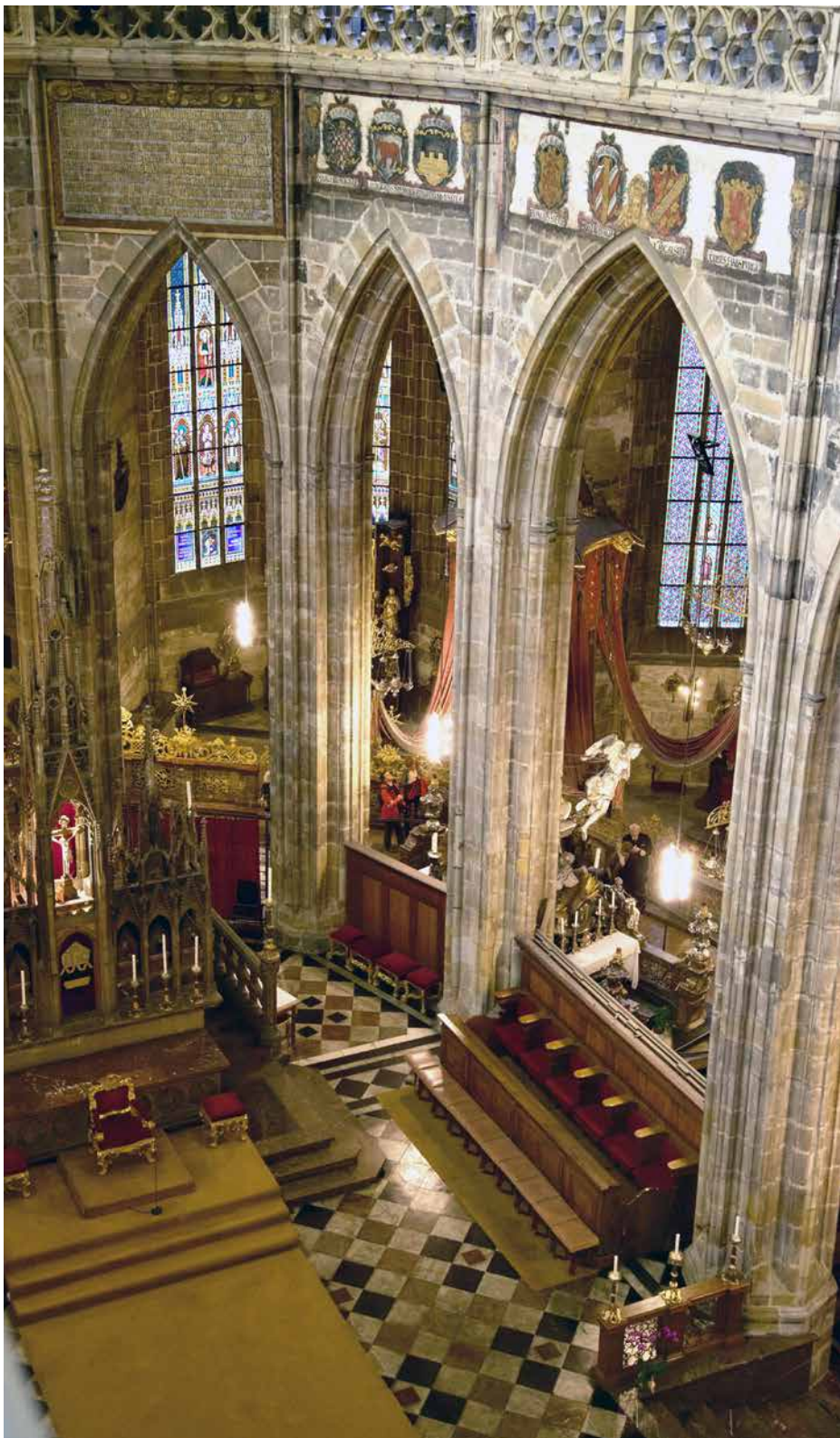
Pohlédneme-li vzhůru vidíme vysoký chór s ochozem pod okny nazvaným triforium. Podobný ochoz je vně katedrály. Triforiu bude rovněž věnován samostatný text.

Stará část katedrály na nás dýchne mistrovstvím jejích středověkých stavitelů, promyšleností ikonografických souvislostí, které je svědectvím osobní

zaangažovanosti Karla IV. a pražských arcibiskupů. Dějiny zde zanechaly své stopy. Jejich svědectvím jsou například dva reliéfy na bocích presbytáře, zobrazující plenění chrámu v roce 1619 a útekem Fridricha Falckého o rok později. Zasvěcení kaplí se během doby měnilo, jak se měnili jejich donátoři. Praha je typická svou symbiózou gotiky a baroka, nemůže tomu být jinak ani v katedrále, stará část katedrály je

tak doslova pokladnicí, aniž bychom si toho kolikrát všimli. Procházka byla velmi zběžná a stručná, nakolik to umožňuje rozsah textu, a tedy nutně také nepřesná. Stojí ovšem za to si udělat čas a projít si gotickou část katedrály pěkně pomalu kapli za kaplí. Tento článek k tomu může být inspirací.

Stanislav Přibyl

Pohled z triforia do staré části katedrály

Sv. Ludmila vychovává vnuky Václava a Boleslava

Pokračujeme šestou částí textu o svaté Ludmile u příležitosti 1100 let od její mučednické smrti.

Vratislavova manželka Drahomíra pocházela z kmene Polabských Stodoranů, kteří byli z větší části vyvražďeni někdejší expanzí Sasů. Legenda ji, co by protipól k Ludmile, přirovnává ke kruté starozákonní pohance Jezebel. „Tento protipól asi není úplně správný“, oponuje legendám historik a archeolog Jiří Sláma. „Představit si totiž, že by Drahomíra byla pohan-ka, je dosti obtížné, když měla žít na Pražském hradě, kde byl zástupce řezenského biskupa, který by ji určitě takhle žít nenechal.“

Vratislav po sobě zanechal dva nezletilé syny Václava a Boleslava. Nastalou situaci řešili velmožové, kteří se v závažných otázkách země scházeli na Sněmovním poli. Nacházelo se někde v místech dnešního I. nádvoří Pražského hradu, kde se rozhodlo o rozdělení pravomocí obou vdov do doby, než oba následníci dospějí: Drahomíře bylo svěřeno regentství, Ludmile výchova obou vnuků na budečském hradišti. Zde měl zejména starší Václav vynikat v horlivosti učení

církevních textů. K tomu archeoložka Milena Bravermanová poznamenává: „My přesně nevíme, co z toho si vymysleli legendisté a co z toho je pravdou. Ale na druhou stranu, Ludmila se zřejmě setkala s učením sv. Metoděje, byla jím ovlivněná, takže vzdělání, které se v tomto případě rovnalo četbě církevních textů, chtěla jakožto babička přenést dál.“

Proto se někdy budoucí zášť Drahomíry vůči Ludmile vysvětluje tím, že vychovávala Václava více ke zbožnosti, než k praktické vládě. Jenomže spor obou žen mohl vycházet i ze zcela jiných pohnutek. Poukazuje na ně historička Naďa Profantová: „Tím, že sněm rozhodl, že oba chlapci budou svěřeni babičce Ludmile, mohlo být pro Drahomíru signálem, že by je Ludmila ovlivňovala a mluvila za ně, čímž by jí zároveň brala část její regentské vlády. Proto zřejmě trpěla pocitem, že Ludmila jí vlastně děti ukradla.“

Drahomíra coby regentka měla sice ve svých rukou značné pravomoci,

První nádvoří Pražského hradu

včetně armády, v očích domácích velmožů však byla považována za cizinku. Ludmila byla ve větší oblibě i díky tomu, že se jí svým způsobem podařilo vymanit Čechy z područí Moravy. Určitou roli zde proto mohla sehrát i Drahomířina žárlivost na Ludmilino postavení mezi tehdejší přemyslovskou elitou.

Spor snachy a tchýně vyústil Ludmiliným odchodem z Prahy. Se svým dvorem se usídlila na nedalekém Tetíně, jednom z hradišť založeném synem Spytihněvem. Její dvorec se měl nacházet na místě dnešní fary. Soudě podle zdejších archeologických nálezů lze předpokládat, že sídlo mělo podobu knížecího paláce – nezdá se tudíž pravděpodobné, že by byla Ludmila vyhnána do nějakého pustého vyhnanství.

Vít Hájek

Budeč

Od velryby v presbytáři k hybridním prostorům transcendence

Nejen o kurzu KTF UK nazvaném „Pootevřený prostor“ jsme si povídali s architektem a vysokoškolským pedagogem Ing. arch. Mgr. Norbertem Schmidtem.

Čím Vás již léta sakrální prostor přitahuje?

Z dětství si dobře pamatuji na úchvatné městské kostely z režných cihel v hanzovních městech u Baltu. Všechny byly převýšené a ve většině z nich se nad hlavami návštěvníků vznášely staré velké modely plachetnic. Byly to kostely námořníků. Tušil jsem, že tady se kondenzuje dálka širého moře do tajemné budovy, která zvedá hlavu. Fascinovala mě ta kombinace moře, nebe, lodí a stavby, která tohle nekonečno dokázala pojmout. Takový gotický kostel nese tolik sloupů, najdete v něm tolik bezedných zákoutí, že ho nemůžete postihnout jediným pohledem. Ve Stralsundu ze starého středověkého dominikánského kláštera udělali dokonce muzeum moře. V presbytáři mnišského chóru se vznášela kostra velryby. Představte si tu krásu! To byl pro mě zázrak, který měl ale svou jasnou vnitřní logiku.

Studoval jste architekturu a paralelně teologii...

Ano, a v určitém momentu se to protulo a z dětského údivu, studentského zájmu a rostoucí fascinace se stala jedna ze základních linek mé práce. V tématu prostoru se mi zhustily všechny zásadní otázky. To, že se má nereflektovaná cesta k prostoru časově tak trochu shodovala s tím, co se v 80. a 90. letech ve společenských vědách odehrávalo pod termínem Space-Turn, obrát k prostoru, mi došlo až nedávno. A teď to všechno vlastně jen na univerzitě doháním.

A co je vlastně podstatou kostela?

Nabízejí se asi tři do různých stran mířící odpovědi. První je jednoznačná a mohla by znít třeba takto: Kostel je místo nebo prostor vydělený pro opakované setkávání s Bohem ve společenství nebo při osobní modlitbě.

Druhá odpověď by zdůraznila typologickou různost, bohatost forem a neustálou dějinnou proměnlivost těchto staveb pro věčnost. A kdybych to chtěl ještě nasvítit z jiné strany: Vlastním prostorem Božím je jen liturgie. Nějakou hmotnou schránku nakonec křesťané nijak bytostně nepotřebují, jak je vidět z dějin i současnosti všude tam, kde jsou věřící pronásledováni. Přesto se v kostele koncentruje vizualita jejich víry jako nikde jinde. Řekl jsem tři odpovědi, ale myslím ještě na čtvrtou: líbí se mi aktuální přemýšlení o sakrálním prostoru jako o hybridním prostoru transcendence...

Co si pod tím máme představit?

Jde o to, že možná leckde neplatí teze, že se kostely vyprazdňují. Mnohé ano, ale také sílí fenomén návštěv významných sakrálních staveb. A ta čísla před covidem rok od roku stoupala. A nejsou to v přísném slova smyslu věřící, kdo tvoří jádro nových návštěvníků. Třeba katedrálu v Kolíně nad Rýnem ročně navštívilo přes šest milionů lidí, je to nejnavštěvovanější

stavba Německa. Koneckonců něco podobného, tedy zvýšený zájem o lokální sakrální památky v krajině v době pandemie můžeme pozorovat i u nás. Lidé takové stavby opakovaně vyhledávají, aby se setkali s něčím krásným, sami se sebou nebo strávili intenzivní čas se svými blízkými. Těch motivací je hodně a je třeba vzít vážně, že explicitní víra mezi nimi často není. Zkušenosti něčeho, co nás přesahuje, se liší. Důvody, proč navštěvujeme katedrály, jsou dost barevné. A zkušenosti, které si z nich lidé odnášejí, se nedají převést na jednoho jmenovatele. Takové návštěvy většinou ani nejsou a nebudou branou k nějaké pozdější konverzi. Co se to děje a jak s tím jako křesťané máme naložit? To je přece výsostně zajímavý fenomén.

Předpokládám, že tuto problematiku také přednášíte na KTF UK?

Ano, minulý rok jsem vedl kurz s názvem Pootevřený prostor. A na jaro 2022 plánujeme jeho dvakrát rozšířenou verzi. Dvanáct přednášek, dvanáct různorodých sond, které se budou

točit kolem tématu prostoru, transcendence a kontroverzí s ním spojených. Právě na nich se totiž ukazují ty nejpodstatnější otázky. Zrovna rozmýšlím, jak s postavením kostelů (nejen) v křesťanském životě zamíchala současná celosvětová pandemie. Jak o tom uvažovat? Jak o tom mluvit? Žádné jednoznačné odpovědi nemám, a tak se tady obzvlášť těším na diskuzi se studenty.

Co pro Vás znamená úcta k tradici?

Především to, abychom ji brali vážně. To znamená: nebrali ji jako nějaké muzeum, kde se nostalgicky sní a prodává v čase, který už dávno minul. Tradice není žádný útěk do prostorů naší fantazie o tom, jak minulost vypadala. Tradice – a tedy ani stavba kostela – není žádný ostrov pro utečence z modernity, z problémů a složitostí současného světa, jak to skvěle formuloval bývalý magistr dominikánů Timothy Radcliffe. Úcta k tradici zahrnuje její dobré poznání – a samozřejmě péči o předávání – a vědomí toho, jak napsal Bernard z Chartres, že „všichni jsme trapslíci, kteří stojí na ramenou obrů, ale vidíme dále než oni“. Z toho vyplývá, že máme za povinnost tradici rozvíjet, cílit do budoucnosti. Krásně to vyjádřil jeden můj učitel na KTF v metafoře člověka, který jde. Ten má jednu nohu vzadu, druhou vepředu. Kdyby měl obě nohy vepředu nebo obě vzadu, tak by se rychle skácel. U této metafory se mi vždy před očima vyjeví ta krásná Giacomettiho socha Kráčejiícího muže.

Společně s Mariusem Winzelerem jste nedávno vydal katalog Starých mistrů ve Schwarzenberském paláci, který doprovází stejnojmennou expozici Národní galerie Praha, na které jste se i autorsky v rámci AP ateliéru Josefa Pleskots podílel. Jak k dnešnímu divákovi promlouvá křesťanská ikonografie?

To byla i jedna z našich otázek při koncipování expozice a také knihy. Znalost křesťanské ikonografie je mizivá i mezi křesťany, natož u těch, kteří do kostela nechodí. Můžeme nad tím plakat a dohánět nedohonitelné, nebo k věci přistoupit nějak jinak. A to „nějak jinak“ jsme zkusili právě ve Schwarzenberském paláci a následně i v katalogu. Pozvali jsme osobnosti z různých oborů, aby nám sepsaly své literární reflexe ze setkání s vybranými uměleckými díly nebo sály. Nemusíte totiž znát ten

složitý ikonografický systém atributů, odkazů a náznaků a přesto se vás Starí mistři mohou existenciálně dotknout. Teprve, když přeskočí jiskra, tak se možná začnete i zajímat o všechny ty historické souvislosti a různocnění. Ale také nemusíte. A opět je tu klíčové téma prostoru. Teprve prostor, jeho atmosféra, velikost meziprostorů mezi díly, celková situace, či konfrontace těch správně vybraných socha a obrazů dokáží rozeznat jejich leckdy zasuté obsahy. A nakonec někdy i diváka. Nejde samozřejmě o libovůli, znalost ikonografie je jedním z předpokladů, jak vůbec smysluplně představit dílo, které vypadlo ze svého původního prostředí a už se tam nikdy nevrátí. A ještě jedna důležitá věc: Starí mistři neodhalí svá tajemství napoprvé. Chtěli jsme jim poskytnout domov, do kterého by se lidé rádi vraceli na návštěvu.

Jaké máte ohlasy?

Nadšené i zcela negativní. Bává mě u toho pozorovat a odhadnout, jaké různé předpoklady a osobní emoce za jednotlivými reakcemi asi stojí. Nejkrásnější odezva ale byla, když se na nás obrátila jedna gymnaziální profesorka českého jazyka s prosbou, že by část svého důchodu ráda prožila jako kustodka ve Schwarzenberském paláci. Teprve tehdy se mi ve společnosti Starých mistrů opravdu poprvé sevřelo hrdlo a zatajil dech.

Snad už začneme brzy opět cestovat, mohl byste uvést několik příkladů žádoucího působení umění a architektury?

Možná je důležitější cvik v citlivosti vidění a vnímání, než nějaký výlet na exkluzivní místo, jako jsou u nás například všechny Santiniho stavby. Alespoň já to tak mám a onu zvýšenou citlivost pro „obyčejnější“ a přitom lokální místa teď od počátku pandemie také pozoruji na sociálních sítích v té záplavě fotek, které si tam lidé vystavují. Večerní spočinutí u paty kříže na Radobyli tak najednou může vést k stejně silným, ne-li subjektivně silnějším okamžikům, než jaké nabízí ranní návštěva leccjaké katedrály.

Abych vám ale odpověděl: Zajedte třeba na jihočeský Lomec. Tam je hranice mezi architekturou, sochou a krajinným uměleckým dílem dokonale rozostřená. Alespoň mě ta pochozí socha krásně usazená na zalesněném návrší pokaždé vyrazí dech. Nejdříve vás vyvede z rovnováhy, ale po nějaké době soustředí. Působí jako magnet, osa země, kolem které kroužíte, ale nikdy nemůžete vstoupit do centra. Nakonec ale někde přece jen najdete své místo a v tichu pod stromem spočínáte.

Shodou okolností teď s pražskými dominikány chystáme sérii podcastů s názvem Letní punkta, která se vlastně přesně drží vaší otázky. Půjde o krátká 3-4 minutová zamyšlení právě o místech se silným spirituálním potenciálem. Oslovili jsme celou řadu zajímavých osobností, tak se spolu se mnou nechte překvapit a pozvat na prázdninové duchovní potulování. Začínáme 28. června!

Stanislav Zeman

Expozice Starých mistrů ve Schwarzenberském paláci, Národní galerie Praha

Každý kostel je nástrojem šíření křesťanství

Prof. PhDr. Pavel Preiss, DrSc., historik umění, a PhDr. Mgr. Marek Pučalík, Ph.D., kněz řádu křižovníků s červenou hvězdou a historik umění, debatovali o přístupu ke kulturnímu bohatství, které katolická církev u nás spravuje.

Jak podle Vás smysluplně využívat kostely, které kolem sebe nemají živou farnost?

Prof. Preiss: Někteří kněží mají dobré zkušenosti s nabídkou obcím. Kostel se zajistí jako kulturní dům, vymezí se, co se tam nesmí dělat, církvi zůstane zpětné předkupní právo. A za pomoci různých typů dotací se opraví a udržuje. Mše svatá se tu samozřejmě mohou nadále sloužit. Poté, co jsem několik takových míst navštívil, jsem z toho měl dobrý dojem. Některé kostelíky a kaple už podle mě nejsou jiným způsobem udržitelné.

Prof. Cibulka nám říkal: „Kdo jsou největší nepřátelé církevního umění v Českých zemích? Husiti, Josef II. a někteří faráři.“ (úsměv) Přílišná pořádkumilovnost typu: „máme tu něco starého, překonaného, tak to spálíme,“ se děla masově už koncem 19. století a tento postoj přežívá leckde dodnes. Někdy má laická veřejnost k památce pietnější vztah než někteří kněží.

PhDr. Pučalík: V méně živých farnostech vidím dva přístupy. Někde mají starostové o kostel zájem, jsou ochotni ho převzít, pečovat o něj a pořádat v něm kulturní akce. To vlastně pomáhá šíření křesťanství, protože pokud kromě obecních získají i státní nebo evropské peníze, kostel rozkvetne, uká-

že se na něm kooperace státu a církve, která tu dál bohoslužby přiležitostně provozuje. Krom toho sem ale i nevěřící či hledající chodí na svatby, koncerty, výstavy. Druhý přístup vede k zavřenému kostelu, kdy pan farář se bojí, aby se to místo neznescvětilo. „Kdo ví, co tam budou dělat, ať to raději spadne.“ Ale i takzvané bezbožní lidé těžce nesou, že svůj chrám nemají otevřený alespoň jednou za čas, že se na něj nemůžou jít podívat jako na památku. Proto si jako historik umění a jako kněz myslím, že každý kostel je nástrojem šíření křesťanství. Nemějme tedy mentalitu sekty, která si chce nechat kostelíčky jen pro sebe. U nás je velmi oblíbený turismus po památkách, sakrální stavby, i drobné křížky v krajině přitahují fandky mimo oficiální církev, kteří je opravují a pak se tam třeba pomodlí vlastními slovy.

Poutní místo Skalka - foto Pechlen, Člověk a Víra

Prof. Preiss: Ano, lidé podle mě více než dřív chápou kulturní rozměr krajiny. A někteří v ní nebo ve své obci jsou dokonce ochotni postavit novou kapli. Cítí potřebu nějakého duchovního nebo kulturního centra. Tuto potřebu bychom měli ctít a zachytit do plachet tento vítr.

A na jakou vrstvu se při rekonstrukci kostela vrátit?

Prof. Preiss: To je citlivá otázka, na kterou nemám jednoznačnou odpověď. V našich chrámech zaznamenáváme dějiny mimo jiné růzností stylů. Někde ovšem například zcela odstranili baroko, protože gotika jim přijde hezčí. Ale kostel obvykle rostl organicky a všechny nánosy je potřeba respektovat. Naopak v jiném případě je lépe jednu složku zdůraznit na úkor jiné, nebo opravit památku převážně v jednom slohu. To právě vyžaduje

vzdělání a obrovskou citlivost, se kterou by skutečný odborník konkrétní případ posoudil. Nevěřím v tomto ohledu na nějaká pevná kritéria.

PhDr. Pučalík: Už Vídeňská škola ve 20. letech 20. století říkala: má se chránit všechno, co nám čas přinesl. Naše kostely mají třeba středověký základ, prošly barokní přestavbou, něco přidalo 19. století... ovšem ochranu a péči zasluží všechno. Pozdní 19. století v očích některých památkářů nepožívá takové úcty, ale i to se postupně mění, někdo naopak chrání každý váleček.

A jestli pan farář uřízne mřížku, nechá odstranit kazatelnu nebo mensu hlavního oltáře, tak ten prostor komponovaný architektem začne kulhat. Barokní mřížka u hlavního oltáře totiž koresponduje s varhanní kruchtou – v podobě konkávního a konvexního prohnutí. Odstraněním zdobného barokního rámu kolem gotického nebo renesančního obrazu se třeba vzdávám poukazu na tradici barokních poutí. A vyhozením lurdské jeskyně s Pannou Marií nepřitáhnou nutně víc lidí do kostela. Stejně tam pak věřící donesou květiny a dečky pod sádrové sochy, aby se v kostele cítili dobře.

Máte před očima i pozitivní příklady?

Prof. Preiss: Za mimořádně zdařilý považuji nový oltář od Josefa Pleskota a Norberta Schmidta v Plečnikově kostele Nejsvětějšího srdce Páně na Vinohradech. Ten bych nechal rovnou památkově chránit. Leckde se obnovuje barokní krajina – křížky, kapličky i majestátní poutní místa, jako například Mariánská Týnice. Lidé navíc obnovují i aleje vedoucí k nim. A v posledních letech se po Čechách opravil slušný počet varhan a dokonce se postavily i některé nové. Prof. V. V. Štech říkal: „Locus regit actum“. (Místo určuje čin, či právní úkon).

PhDr. Pučalík: Ano, pohled na krásnou architekturu s kvalitními uměleckými díly a pobyt v ní nás formuje. Malíř Mikuš Medek a sochař Jan Koblasa skvěle souzní s empírovou stavbou v Jedovnicích a novostavbou v Senetářově. V Nových Dvorech vznikl nový trapistický klášter – velice zdařilá souhra

baroka a soudobého minimalismu Johna Pawsona. O ní platí Berniniho výrok: „Dobrá stavba má působit dojmem, že tu stála odjakživa“. A vidím i vnímavost vůči církevnímu dědictví. Některí mladí mají rádi adventní rorátní mše se svíčkami, se starobylou Michnovou hudbou nebo středověkým chorálem. Na podlipnické kostely se lidé sbírají a zachraňují středověké malby, na Broumovsku dobrovolníci pomáhají s obnovou Dientzenhoferových kostelů. Přes sociální síť takové akce přitáhnou i takzvané bezvěrce, to jsou taková světla ve tmě.

Co byste tedy viděli jako ideální další krok?

Prof. Preiss: Asi bych nezřizoval nějaký další úřad, nemyslím si, že vše vyřeší byrokracie. Kněží by jistě nebyli nadšení, že jim chce někdo v těchto záležitostech nařizovat či zakazovat. Na druhou stranu určitá míra institucionalizace by mohla posloužit. Kněží by podle mého soudu měli být povinni se v diecézích alespoň poradit, než uskuteční větší zásah do podoby kostela, včetně interiéru. Chápu, že státního památkáře by někteří kněží poslouchat nechtěli. Znam kněze, kteří nadšeně restaurovali, ale nevalně. Je tedy potřeba jim ruku citlivě vést.

PhDr. Pučalík: Někdy je také problém, aby se nepřerestavovalo. Například v Bavorsku leckde vymění v kostele

Poutní místo Skalka - foto Pechlen, Člověk a Víra

celou podlahu i lavice. Proč ale nerespektovat stáří vyšlapaných pískovcových dlažeb, schodů do kostela, lavice se stopami štoků a svíček? A nemluvíme o tom, že některé historické obrazy se domalovávají, dokonce i přemalovávají. Varuji tedy před amatérskými nadšenci.

Co s tím? Na Katolické teologické fakultě v Praze se dějiny křesťanského umění vyučují a nějaké erudované vlastní památkáře bychom si podle mě uměli vychovat. Ti by pak mohli být k pomoci diecézím, řádům nebo kapitulám pro jejich konzervátorská centra, protože spravujeme opravdu obrovské kulturní bohatství.

Například Rotterdam otevřel veřejnosti nový depozitář s restaurátorskými dílnami. Ocenili byste to i u nás?

Prof. Preiss: Určitě, Národní galerie plánuje velký depozitář na periferii Prahy. Pro zabránění nenahraditelných škod, které na několika místech vznikly, by mohly posloužit jak církevní, tak městské, regionální nebo státní depozitáře, kam by se mohl svážet

chrámový mobiliář, který by jinak shnil, byl rozstípan nebo spálen, možná i za souhlasu historika umění.

PhDr. Pučalík: Mimo chodem, který světec chrání galerie a kostely před historiky umění?

Prof. Preiss: Nevím, můžete se jím stát Vy, ale nespěchejte s tím. (úsměv)

Stanislav Zeman

Svatá Hora u Příbrami - foto Jiří Štásk, Člověk a Víra

Oltář v Plečnikově kostele na Vinohradech - foto Roman Polách, Člověk a Víra

PODĚKOVÁNÍ ŽENÁM: ohlédnutí za prapodivným školním rokem 2020/2021

Na tento školní rok asi jen tak nezapomeneme. Covidová vlna a s ní spojená distanční výuka nás zasáhla ve dvou obdobích: na podzim, velmi záhy po zahájení školního roku, a tři týdny v březnu. Mezitím jsme se museli vyrovnat i s karanténou v MŠ. Jsme Církevní ZŠ a MŠ logopedická, zřízené podle §16 školského zákona. Pracujeme s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, proto pro nás on-line výuka netrvala tak dlouho, jako v běžných základních školách. Většinu školního roku jsme vybojovali při dodržování přísných hygienických a epidemiologických pravidel přímo z lavic. Jenže i tak se toho změnilo hrozně moc, a nakonec distanční výuka neminula ani nás. Přestaly platit zaběhnuté mechanismy, ztratili jsme pevné jistoty a svobodu...V této situaci jsme se museli rychle zorientovat a najít nové cesty, jak ji zvládnout. Hlavní zbraní se staly naše mobily a počítače, každý se podle svých sil pustil do boje s technikou.

Učitelky nehledě na věk bleskově absolvovaly semináře vyučování v modulu Teams; aby mohly využít home-office, nakoupila jim škola notebooky s web kamerou a sluchátky. Přesto některé daly přednost práci ve škole, tam jsme zřídili několik vysílacích studií. Navíc jsme zavedli osobní konzultace dětí a rodičů ve škole, kde pomáhaly i vychovatelky a asistentky pedagoga. Tato pravidelná setkávání byla velmi efektivní a důležitá hlavně pro mladší děti. Zcela nezbytná pak byla pro malé dysfatické prvňáčky, pro které vyučování přes počítač nemohlo stačit. Abyste tomu rozuměli: děti s dysfázií mají vývojovou poruchu, neumí samy od sebe žádnou řeč, i svůj rodný jazyk se musí učit, jako by se učily jazyk cizí.

Pro tyhle chlapce a děvčata byly vymyšleny zábavné a velmi srozumitelné návody, jak mají s rodiči procvičovat

1100 let svaté Ludmily

Končí školní rok, který jistě nevypadal podle představ nikoho z nás. Zvlášť těžké to měly naše děti. Přišly o rok zkušeností, které jim dá jen škola a kontakt s kamarády. Zvládly to ale, a to i díky trpělivé podpoře našich žen. Mámy, babičky i starší sestry se během pandemie staly: online učitelkami, IT specialistkami, kuchařkami, vychovatelkami, expertkami na geometrické funkce i i třídy obratlovců. Ale hlavně zůstaly laskavými a moudrými rádkyněmi, kamarádkami, které naše děti bezpečně vedly a byly tu pro ně, když bylo potřeba.

Ženy jsou tichými hrdinkami pandemie. Poděkujeme jim za jejich neviditelnou práci, která je tolik potřebná.

PODĚKUJME ŽENÁM

více na www.apha.cz

základy čtení, psaní a počítání. S dětmi u obrazovek seděly pomáhající maminky, dávaly jim pocit jistoty a opory, ony zase získaly jasnou představu o způsobu výuky a přímý kontakt s učitelkami. Kromě pevného rozvrhu jsme vyčlenili dobu pro vzájemné setkávání dětí i rodičů. Byla velmi oblíbená, sdílely se zde zážitky, pocity,

emoce... Po počátečních technických obtížích jsme tak situaci nad očekávání dobře zvládli, do on-line vyučování jsme zapojili všech 150 žáků školy. Výuka byla sice distanční, což je překážka, ale důsledně individuální, což je naopak výhoda. Dětem s nejtěžšími řečovými a výukovými problémy jsme se věnovali individuálně prezenčně

i on-line, tihle žáčci se toho nakonec naučili i úplně jiné věci než za „normálních“ okolností.

Mnoho rodin našich žáků nemělo trvalé internetové připojení, natož počítač pro každé dítě. Chybějící PC jim škola věnovala nebo půjčila. Všem jsme nabídli technickou pomoc při instalaci i při případných potížích v průběhu výuky. Nejzávažnější překážkou nebyla on-line výuka, i když kladla nepřiměřené nároky hlavně na maminky handicapovaných dětí. Cesty a způsoby, jak splnit výukový obsah a doplnit mezery v učivu se vždy našly. Nenahraditelný byl ale chybějící kontakt s vrstevníky, učiteli, zprůtrhané sociální vazby. Proto byla a je vždy pro naši školu prioritou komunikace, setkávání se přes obrazovku i tvář v tvář, rozhovory a sdílení obyčejných radostí a starostí. Tak jsme se i více poznali s rodiči, ti zase vyzkoušeli na vlastní kůži, s čím se jejich děti potýkají ve škole. Zjistili jsme, že se

máme rádi, že se na sebe navzájem těšíme a že je škola vlastně velmi důležitá a nepostradatelná instituce.

Ráda bych zde poděkovala všem statečným ženám, díky kterým jsme tuto podivnou dobu zvládli: maminkám, učitelkám, vychovatelkám i asistentkám. Staly se den ze dne kromě své profese i kuchařkami, švadlenkami, aťtačkami a učitelkami, často se staraly o vlastní děti, o své žáky, ale také o své rodiče a blízké. Zorganizovat on-line výuku pro několik sourozenců z různých škol vyžadovalo špičkové manažerské schopnosti. Klobouk dolů za jejich trpělivost a vytrvalost, za nápady při vytváření výukových videí, zajímavých aktivit a setkání na netu.

Vynalezly nové způsoby práce z domova, naučily se účelně využívat čas, vyhledávat informace. Potvrdilo se, jak důležitá je rodina, láska, tolerance a spolupráce. Rozhodně to nebyla dovolená ani prázdniny, ale hlavní role v napínavém thrilleru. Nemohu nezmínit několik osobních hrdinství, jejichž hloubku lze těžko docenit. Jako ředitelka jsem nabídla starším kolegyním a těm, jejichž zdraví není nejlepší, možnost zůstat doma na home-office v nehorší době, kdy byly školy kromě těch speciálních uzavřeny. Všechny oslovené kolegyně ale odmítly a vydaly se do boje v první linii. Bohužel ani naší milé kolegyni z MŠ se nevyhnula těžká forma covidu, spojená s další vážnou diagnó-

zou. Maminka tří malých dětí statečně s nemocí bojuje a všichni doufáme a modlíme se za její návrat mezi nás. Se zlým průběhem covidu zabojovaly v nemocnici v „distančním mezičase“ i dvě maminky s našimi žáky.

Úžasné statečná byla maminka našeho žáčka, kterou potkala ztráta největší – zemřel jí manžel. Kromě obrovské lidské ztráty najednou musela řešit i nepříznivou finanční situaci a změnu profese. Míra odvahy, které jsme byli v takových případech svědky, vůle nést statečně svůj úděl, poskytnout si oporu vzájemně s ostatními, zvládnout zlou situaci lidsky a s ohledem na druhé, se nedá slovy postihnout. Přesto věřím, že nás tento neblahý školní rok přece jen posunul a obohatil. Covid nás sice na čas izoloval, ale paradoxně i spojil, přinutil spolupracovat a navzájem si pomáhat. Uvědomili jsme si, co je a není v životě důležité a nenechali jsme se připravit o lidskost. Svatá Ludmilo, stůj i nadále při nás.

*Mgr. Daniela Špinková, ředitelka
CZŠL Don Bosco a MŠL, Praha 8,
Dolákova 555
20. 5. 2021*

**PENZION
PANSKÝ DŮM**
Rožmitál pod Třemšínem

dovolená v arcibiskupském penzionu
klid a čistá příroda
bohatství brdských lesů
rodinná atmosféra
milý personál
dobrá domácí kuchyně

LÉTO NA VÁS ČEKÁ

v Rožmitále pod Třemšínem, kde je ještě les

panskymrozmital.cz

Voda nad zlato. Vrtáme další studny v Africe

Pitná voda je pro ně vzácnost. Africké ženy a děti pro ni putují pěšky v průměru 6 kilometrů. V Ugandě, kde působí zahraniční mise Arcidiecézní charity Praha, nemá polovina populace přístup k nezávadné vodě – to je více než 21 milionů lidí, kteří jsou ohroženi chorobami přenášenými vodou.

Chronický nedostatek čisté pitné vody je zodpovědný za řadu nemocí nejen u malých dětí. Přitom řešení existuje. Na mnoha místech Ugandy je naštěstí dostatek podzemní vody, která umožňuje vrtat studny.

Arcidiecézní charita Praha jich letos plánuje vyvrtat patnáct. Jako nejpotřebnější se ukázala severní oblast Ugandy – diecéze Gulu. Ta se dodnes potýká s následky jedné z nejbrutálnějších válek současnosti. Dalšími vybranými venkovskými oblastmi pak jsou Lugazi a Nebbi.

„Přístup k nezávadné vodě zásadně zlepší kvalitu života těchto lidí ve vesnických oblastech. Zdraví dětí i dospělých již nebude ohroženo nemocemi, děti nezameškají ze zdra-

Závadná voda má na svědomí mnoho lidských životů.

Arcidiecézní charita Praha letos v Ugandě vybuduje 15 nových studní.

votních důvodů školní docházku, rodiny budou moci zavlažovat svá políčka,” vypočítává přínos nových studní David Flak z Centra zahraniční spolupráce.

Budování nových studní mohou dárci podpořit příspěvkem na číslo účtu 749011/0100, variabilní symbol 20 200.

Děkujeme!

Fotografie: Archiv Arcidiecézní charity Praha

Herečka Zuzana Bydžovská plní sny chudým dětem

Řidič, kněz, učitelka, policista nebo hudebník. I taková jsou vysněná povolání dívek a chlapců z africké Ugandy. V zemi, která se potýká s extrémní chudobou, by ovšem jejich přání pravděpodobně zůstala nevyslyšena. Nebýt pomoci Arcidiecézní charity Praha.

Před dvaceti lety založila v Ugandě program Adopce na dálku®. Od té doby pomohl více než devíti tisícům dětí. Mezi prvními, kdo se do programu zapojili, byla známá česká herečka Zuzana Bydžovská. „Její“ chlapec Livingstone už dostudoval a „její“ holčička Ester má ještě studijní léta před sebou. „Ta pomoc není jen o dítěti, ale je to pomoc celé jeho rodině. Víím, že to má smysl,” říká skromně Bydžovská.

Z peněz dárců, jako je Zuzana Bydžovská, financuje pražská Charita nejenom školní docházku, ale i mimoškolní aktivity a pravidelnou zdravotní péči. Na adopci je nyní v Ugandě připraveno 150 dětí. Zda se i jim splní jejich sny, záleží na dárcích.

Dobročinní Češi založili v Ugandě prostřednictvím Charity dvě základní školy a jedno odborné učiliště. Spolu

Zuzana Bydžovská pomohla ke vzdělání dvěma ugandským školákům

s programem Adopce na dálku® tím dítěti umožňují vzdělávat se v jeho přirozeném kulturním prostředí.

Arcidiecézní charita Praha nabízí Ugandě komplexní pomoc. Kromě vzdělání proto vybudovala nemocnici, kde ročně ošetří více než dvacet tisíc pacientů.

Z diáře
KARDINÁLA DUKY

Z diáře
BISKUPA MALÉHO

Z diáře
BISKUPA WASSERBAUERA

Změna diářů vyhrazena – dle aktuálních opatření a situace v souvislosti s epidemií Covid-19.

1. 6. / 12.00 Praha 6 / radnice / požehnání nového babyboxu

3. 6. / 17.00 Praha-Hradčany / katedrála a Hradčanské nám. / slavnost Těla a Krve Páně s eucharistickým průvodem

5. 6. / 10.00 Vernéřovice / kostel sv. Michaela Archanděla / mše sv.

5. 6. / 14.00 Ruprechtice / kostel sv. Jakuba Většího / pobožnost a požehnání

5. 6. / 15.30 Broumov / kostel sv. Petra a Pavla / pobožnost a požehnání

15. 6. / 18.00 Praha-Hradčany / katedrála / mše sv. – svátek sv. Víta; setkání s neofyty

19. 6. / 10.00 Praha-Hradčany / katedrála / kněžské svěcení

20. 6. / 18.00 Sázava / kostel sv. Prokopa / slavnostní bohoslužba s požehnáním obnoveného poutního kostela

22. 6. / 18.00 Praha-Staré Město / kostel Matky Boží před Týnem / mše sv. ke cti sv. Josemarie E. de Balaguera

23. 6. / 16.00 Praha-Malá Strana / klášterní kostel Panny Marie pod řetězem / mše sv. ke cti sv. Jana Křtitele

27. 6. / 11.00 Potštejn / kostel sv. Vavřince / mše sv. u příležitosti 200. výročí posvěcení kostela

29. 6. / 18.00 Praha-Vyšehrad / kapitulní bazilika sv. Petra a Pavla / poutní bohoslužba na závěr 950. jubilea kapituly

30. 6. / 9.00 Světlava / venkovní mše sv. a slavnostní požehnání novostavby školy NAVIS

3. 6. / 18.00 Líbeznice / kostel sv. Martina / mše sv.

4. 6. / 16.30 Praha-Vinohrady / kostel sv. Ludmily / mše sv. za povolání

5. 6. / 10.00 Plzeň / katedrála sv. Bartoloměje / přednáška

5. 6. / 13.30 Plzeň / katedrála sv. Bartoloměje / mše sv.

18. 6. / 19.00 Praha-Staré Město / Obecní dům / Poděkování dárcům kostní dřevě

19. 6. / 10.00 Praha-Hradčany / katedrála / kněžské svěcení

20. 6. / 10.30 Služice / kostel sv. Jakuba Staršího / mše sv.

1. 6. / 18.00 Praha-Barrandov / mše sv. s žehnáním nového komunitního centra při kostele Krista Spasitele

2. 6. / 18.00 Praha-Hradčany / Arcibiskupství pražské / setkání po Noci kostelů

3. 6. / 17.00 Praha-Hradčany / katedrála a Hradčanské nám. / slavnost Těla a Krve Páně s eucharistickým průvodem

6. 6. / 10.00 Beroun / kostel sv. Jakuba Staršího / mše sv. s biřmováním

8. 6. Praha-Hradčany / Arcibiskupství pražské / kněžský den

12. 6. / 13.00 Velehrad / poutní mše sv. za hospice

13. 6. / 11.00 Praha-Holešovice / kostel sv. Antonína Paduánského / poutní mše sv.

15. 6. / 9.00 Služice / kostel sv. Jakuba Staršího / mše sv. v rámci vikariátní konference jílovského vikariátu

15. 6. / 18.00 Praha-Hradčany / katedrála / mše sv. – svátek sv. Víta; setkání s neofyty

19. 6. / 10.00 Praha-Hradčany / katedrála / kněžské svěcení

20. 6. / 10.00 Neratovice / mše sv. s biřmováním

29. 6. / 18.00 Praha-Hradčany / katedrála / mše sv. – slavnost sv. Petra a Pavla

Foto: František Falta / Člověk a Víra

Vzhledem k současné epidemii nemoci Covid-19 a se souvisejícími vládními opatřeními je možné, že některé níže uvedené akce budou zrušeny. Proto doporučujeme sledovat internetové stránky jednotlivých příspěvatelů.

PASTORAČNÍ STŘEDISKO CENTRUM PRO RODINU

■ **6. června – 27. července** Letní kurz přípravy na život v manželství – vzhledem k epidemiologické situaci nabízíme ještě jeden kurz, který proběhne distanční formou. Snoubenci se přihlašují na <https://www.apha.cz/novinky/spolecna-priprava-na-zivot-v-manzelstvi-u-sv-vojtecha-2/>.

■ **17. – 19. září** Jak naplnit prázdné hnízdo – víkendové setkání pro rodiče, kterým odchází děti z domova. Přihlášky na e-mailu info@panskydumrozmital.cz nebo telefonu 734 435 295.

■ **6. října – 8. prosince** Devatero pro rodiče – zážitkově vzdělávací kurz o výchově dětí předškolního věku. Devět lekcí, od 18.30 do 20.30, přihlášky na <https://pastorace.apha.cz/pro-rodinu/devatero-pro-rodice/>. Kapacita kurzu je omezená.

■ **12. října – 30. prosince** Společná příprava na život v manželství – vždy v úterý od 19.30 do 21.30 (Kolejní 4, Praha 6 - Dejvice). Snoubenci se přihlašují na <https://www.apha.cz/novinky/spolecna-priprava-na-zivot-v-manzelstvi-u-sv-vojtecha-2/>. Kapacita kurzu je omezená.

■ **16. října** Sobota pro ženy tradičně od 9.00 do 16.00. Programem provází P. Josef Prokeš, více viz <https://pastorace.apha.cz/pro-rodinu/duchovni-obnovy/soboty-pro-zeny/aktualni-nabidka/>.

www.apha.cz/ps

ARCIDIECÉZNÍ CENTRUM PRO MLÁDEŽ

■ **TAXIWAY CAMP** Nový název, nový tým, nový camp. Tábor pro mladé křesťany od 12 do cca 15 let, kteří chtějí prožít něco nového s Bohem. Inspirováno Runway campem. Taxiway je příjezdová cesta k ranveji. Abychom mohli skutečně vzlétnout, potřebujeme se nejprve připravit ke startu a dostat na ranvej života s Bohem. Není právě toto příležitost, jak pro to něco udělat? Možná vás někdo v dětství nechal pokřtít a vedl k víře, ale nenazrál čas k tomu, abyste se pro osobní víru, vztah s Bohem a opravdový křesťanský život rozhodli sami? Letošní první ročník se bude konat, dá-li Bůh,

25. – 30. července na Hoře Matky Boží v Králíkách. Přihlašování je na webu ADCM.

■ **LIFT 21** Dvouletý program pro mladé ve věku od 16 do cca 26 let, zahrnující každý rok 6 víkendů a letní camp. Jako křesťané věříme, že opravdu naplněný život dává Bůh. Ve vztahu s ním můžeme více poznat, kdo jsme, co je v nás ukryto, k čemu jsme povoláni a jak můžeme žít, abychom byli šťastní. Přestože vám LIFT nabídne krásné myšlenky, principy, inspirace, nápady a způsoby, jak něco chápat nebo dělat, jde o něco víc: o dobrodružnou cestu objevování sebe sama, tajemství života i Boha. A je to právě On, který může pozvednout náš život. Nový běh kurzu, LIFT 21, chceme nabídnout, dá-li Bůh, **od podzimu 2021.** Přihlašování jsme již spustili a srdečně zveme k účasti. Více na webu www.lift.adcm.cz

www.adcm.cz

SVATÁ HORA – POUTNÍ MÍSTO Mše svatě jsou slouženy v pravidelném pořádku, účast na nich je podmíněna dodržením stávajících vládních nařízení.

Areál Svaté Hory je otevřen v obvyklých termínech, otevřena je rovněž prodejna i svatohorské poutní muzeum. Každý den bude individuálně možnost využít prohlídku areálu bez

Foto: Jakub Ševčík / Člověk a Víra

přuvodce se zapůjčeným textem. Ten je zpracován v českém, anglickém a německém jazyce. Více informací v prodejně. Návštěvu svatohorského muzea není třeba objednávat, je k dispozici každý den v otevírací době prodejny.

Nedělní varhanní půlhodinky 2021 se konají (až do 3. října) každou neděli od 14.00. Osobní návštěva koncertů zatím není možná. Všechny půlhodinky jsou přenášeny prostřednictvím YouTube. Pokud se Vám budou koncerty líbit, budou organizátoři vděční za dobrovolný příspěvek na účet pořadatele BcA. P. Šmolíka 2701503160/2010. Aby váš dar byl použit na účely Půlhodinek, uvádějte vždy do zprávy pro příjemce heslo „Půlhodinky 2021“. Potvrzení o daru je možné získat žádostí e-mailem na hudba@svata-hora.cz

Probíhající výstavy: Akce K v rohové Mníšecké kapli, putovní výstava **Ve znamení tří deklarací** v rohové Plzeňské kapli, **Svaté relikvie a jejich kult** v tzv. klenotnici v Proboštství, výstava **Varhany** bude již součástí expozice muzea.

E-shop Svaté Hory: <https://svata-hora.cz/internetovy-obchod>

www.svata-hora.cz

ŘKF U KOSTELA SV. JAKUBA STARŠÍHO PRAHA-STODŮLKY

■ **4. července od 11.00** Poutní mše svatá u příležitosti svátku patrona kostela. Účast věřících se bude řídit platnými protiepidemickými nařízeními. (kostel sv. Prokopa)

■ **25. července od 8.00** Poutní mše svatá u příležitosti svátku patrona kostela. Účast věřících se bude řídit platnými protiepidemickými nařízeními. (kostel sv. Jakuba)

www.farnoststodulky.cz

ŘKF U KOSTELA SV. PROKOPA PRAHA-BRANÍK

■ **13. června od 10.30** První svaté přijímání. Po mši sv. následuje Rodinné odpoledne s programem pro děti. Všichni příznivci farnosti a kostela sv. Prokopa jsou srdečně zváni.

■ **4. července od 10.30** Svatopropokská pouť v kostele sv. Prokopa. Po mši

sv. následuje poutní občerstvení a možnost přátelského popovídání s knězem i s farníky. Všichni příznivci sv. Prokopa, farnosti i tamního kostela jsou srdečně zváni! Na závěr bude možnost si zahrát společenské hry.

<http://www.farnostbranik.cz>

KOMUNITA CHEMIN NEUF

■ **13. června od 10.30** Pouť sv. Víta a den otevřených dveří kláštera. Průvodní program se upřesní dle aktuálně platných opatření. Těšit se můžete na mši svatou, různá vstoupení, komentované prohlídky, kulinařský festival, bazárek a další doprovodný program.

■ **9. – 14. července EXODUS** – letní setkání pro mládež 14-18 let. Registrace na webových stránkách komunity.

■ **1. – 7. srpna KÁNA** – letní setkání pro páry (i rodiny s dětmi) na Velehradě. Více informací a registrace na: www.kana4you.cz.

www.chemin-neuf.cz

FRANTIŠKÁNSKÝ KLÁŠTER V HÁJKU

■ **5. června od 11.00** Novokněžská a výroční, P. Tomáš Gregůrek O.Cr.

■ **12. června od 11.00** Narozeninová, P. Filip Rathouský OFM.

■ **26. června od 11.00** Žehnání do právních prostředků, P. Eliáš Paseka OFM.

www.hajek.ofm.cz

KLÁŠTER KAPUCÍNŮ PRAHA-NOVÉ MĚSTO

■ **Každý první pátek v měsíci** po mši svatě sloužené od 18.00 následuje hodinová moderovaná adorace s relikvií sv. otce Pia z Pietrelciny.

■ **Každou středu od 18.00** (pokud se neslaví památka či svátek) je sloužena mše svatá ke cti sv. Josefa, jehož rok právě prožíváme.

www.kapucini.cz

KRÁLOVSKÁ KANONIE PREMONSTRÁTŮ NA STRAHOVĚ

Slavnost svatého Norberta, zakladatele premonstrátského řádu

■ **6. června od 10.00** Pontifikální mše svatá s žehnáním nových soch pro fasádu baziliky, celebruje kardinál Dominik Duka OP. Hudební doprovod: výběr písní z kancionálů od Božana, Steyera a Holana (Čeští madrigalisté, sbormistryně Veronika Hádková; sbor Ritornello, Michael Pospíšil, im-

provizace Vladimír Roubal).

Od 18.00 Slavnostní mše svatá, hudební doprovod: W. A. Mozart, Missa solemnis in C KV 337 (chrámový sbor a orchestr pod vedením strahovského regenschorio Vladimíra Roubala). Možnost fyzické účasti bude záviset na aktuálně platných nařízeních, dopolední bohoslužba bude přenášena online přes klášterní kanál na YouTube: <https://www.youtube.com/c/KlaasterpremonstratunaStrahove>.

www.strahovskyclaster.cz

KOLEGIÁTNÍ KAPITULA VŠECH SVATÝCH NA HRADĚ PRAŽSKÉM

Oslavy svátku sv. Prokopa v kapitulním chrámu Všem svatých na Hradě pražském

■ **27. června od 15.00** Moleben k sv. Prokopovi, **od 15.30** Archijerejská svatá liturgie, hlavní celebrant J. Exc. Mons. ThDr. Ladislav Hučko, biskup – apoštolský exarcha.

■ **4. července od 15.00** Slavnostní nešpory, **od 15.30** Pontifikální mše svatá, hlavní celebrant J. M. Marian R. Kosík, O.Praem., opat novoříšský. Při bohoslužbách bude možné uctít ostatky sv. Prokopa Divotvůrce. Mše svatě doprovodí zpěvem sbor řeckokatolické farnosti Nejsvětější Trojice v Praze pod vedením Ing. Miroslava Vojtíčky.

<http://kapitulavsv.cz>

Foto: Jiří Vopálenský / Člověk a Víra

Koncert duchovní hudby v kostele sv. Kateřiny

V pondělí 7. června od 16.00 se koná koncert duchovní hudby v kostele sv. Kateřiny (Praha 2) u příležitosti 336. výročí narození J. S. Bacha. Program: J. S. Bach; účinkují: Barbora de Nunes-Cambrá – alt, Andrea Rysová – flétna, Pavel Verner – violoncello, Jan Kalfus – varhany. Koncert pořádá Společnost pro duchovní hudbu, Pravoslavná církev a Vedení Všeobecné fakultní nemocnice. Projekt probíhá za podpory hl. města Prahy a MČ Praha 2. Vstup na koncert je volný. Návštěvníci musí mít respirátory a zachovávat aktuální vládní nařízení.

II. národní pouť za hospice

V sobotu 12. června jste zváni na pouť za Boží pomoc, ochranu a požehnání pro hospice na Velehradě. **Program: od 11.30** přednáška na téma „Poslání hospiců v dnešním světě“ (Sál kardinála Špidlíka – MUDr. M. Svatošová, PhDr. Mgr. R. Huneš, MBA). **Od 13.00** bude složena poutní mše svatá – hlavní celebrant Mons. Zdenek Wasserbauer. Na místě bude možnost si zakoupit výrobky s hospicovou tematikou a publikace, včetně čerstvě vydaného životopisu patrona hospiců a této pouti sv. Josefa Moscatiho, lékaře z Neapole. Více informací na www.asociacehospicu.cz.

■ **Nový e-shop bosých karmelitek z Drast** - Na adrese <https://galerie.karmeldrasty.eu> si mohou věřící vybrat z široké nabídky ručně vyráběných předmětů s křesťanskou tematikou.

SLOUČENÍ INSTITUTŮ ZASVĚCENÉHO ŽIVOTA

Dekretem ze dne 14. dubna 2021 schválila Kongregace pro instituty zasvěceného života a společnosti apoštolského života fúzi institutu Šedých sester třetího řádu sv. Františka, se sídlem v diecézi České Budějovice, s institutem Sester Neposkvrněného Početí Panny Marie, se sídlem v arcidiecézi Olomouc.

Řeholnice institutu Šedých sester třetího řádu sv. Františka, které přecházejí do institutu Sester Neposkvrněného Početí Panny Marie, zůstávají ve svém aktuálním kanonickém stavu a není tedy nutné, aby opakovaly své řeholní sliby. Movitý a nemovitý majetek institutu Šedých sester třetí-

ho řádu sv. Františka, v souladu s kanonickými a občanskými normami, přechází na institut Sester Neposkrvněného Početí Panny Marie podle uzavřených dohod.

Pokud je institut Šedých sester třetího řádu sv. Františka vlastníkem zbožných nadací nebo jiných odkazů, budou tyto nadále plněny podle vůle dárců.

Vydaným dekretem je po kanonické linii proces fúze završen, což také znamená, že dům v Praze, Bartolomějská 9, bude nyní spadat pod Kongregaci Sester Neposkrvněného Početí Panny Marie (Františkanky Marie Immaculaty) s hlavním sídlem Hrncířská 127/12, 779 00 Olomouc.

Novou představenou je **S.M. Vojtěcha Zikešová ClmConc.**

VOLBA DĚKANA KAPITULY

■ Při řádném zasedání Metropolitní kapituly u sv. Víta v Praze dne 13. dubna 2021 byl děkanem této kapituly znovu zvolen **JCLic. Mgr. Ondřej Pávek**. Kardinál Dominik Duka OP, arcibiskup pražský, jeho volbu potvrdil a ve smyslu stanov kapituly ho s účinností od 1. července 2021 do 30. června 2026 jmenoval děkanem Metropolitní kapituly u sv. Víta v Praze.

USTANOVENÍ

■ **JCLic. Stanislav Brožka** byl s účinností od 1. května 2021 uvolněn z funkce advokáta Metropolitního církevního soudu Arcidiecéze pražské.

■ **P. Mgr. Jan Fatka O.Carm.** byl s účinností od 1. května 2021 uvolněn z funkce nemocničního kaplana Nemocnice Na Homolce.

■ **Mgr. MUDr. Jiří Korda** byl s účinností od 1. července 2021 do 30. června 2028 jmenován a ustanoven farářem Římskokatolické farnosti u kostela Panny Marie Královny míru Praha-Lhotka.

■ **P. Lukáš Lipenský O.Cr.** byl s účinností od 1. května 2021 uvolněn z funkce nemocničního kaplana pro hlavní město Prahu.

■ **P. Mgr. František Marek Míček O.Praem.** byl se souhlasem svého řeholního představeného s účinností od 15. května 2021 jmenován a ustanoven nemocničním kaplanem Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského.

■ **JCLic. Ing. Mgr. Marek Miškovský** byl s účinností od 1. května 2021

jmenován a ustanoven ochráncem spravedlnosti (promotor iustitiae) Metropolitního církevního soudu Arcidiecéze pražské.

■ **JCLic. Mgr. Lucie Moravcová** byla s účinností od 1. května 2021 uvolněna z funkce advokátky Metropolitního církevního soudu Arcidiecéze pražské.

■ **P. MUDr. Martin Moravec O.Cr.** byl se souhlasem svého řeholního představeného s účinností od 1. května 2021 jmenován a ustanoven nemocničním kaplanem Fakultní nemocnice Královské Vinohrady.

■ **doc. JUDr. Stanislav Příbyl, Ph.D., Th.D., JC.D.,** byl s účinností od 1. května 2021 uvolněn z funkce ochránce spravedlnosti (promotor iustitiae) Metropolitního církevního soudu Arcidiecéze pražské.

■ **Pavel Semela** byl s účinností od 1. července 2021 do 30. června 2026 jmenován a ustanoven farářem Římskokatolické farnosti u kostela sv. Antonína Praha-Holešovice.

■ **Mgr. Kamil Vrzal** byl s účinností od 1. července 2021 do 30. června 2026 jmenován a ustanoven farářem Římskokatolické farnosti Odolena Voda.

■ **JCLic. Mgr. Eva Vybíralová, Ph.D.,** byla s účinností od 1. května 2021 uvolněna z funkce advokátky Metropolitního církevního soudu Arcidiecéze pražské.

ŽIVOTNÍ JUBILEA

■ **P. Mgr. Filip Jan Rathouský OFM,** administrátor u kostela Panny Marie Sněžné v Praze-Novém Městě, 1. 6. 1971 (50 let)

■ **Alois Špulák,** kněz pražské arcidiecéze ve výslužbě, 4. 6. 1934 (87 let)

■ **Ing. Jan Kofroň,** rektor filiálního kostela sv. Václava v Praze-Bohnicích, 8. 6. 1944 (77 let)

■ **P. prof. JUDr. Rajmund Jiří Tretera OP,** působící v Praze, 8. 6. 1940 (81 let)

■ **Mons. ThLic. Ing. Zdenek Wasserbauer, Th.D.,** pomocný biskup a generální vikář, 15. 6. 1966 (55 let)

■ **Antonín Doležal,** emeritní kanovník, 18. 6. 1936 (85 let)

■ **P. Tomáš Gregůrek O.Cr.,** administrátor v Praze-Hloubětíně, 18. 6. 1981 (40 let)

■ **František Čech,** farní vikář v Praze-Chodově, 24. 6. 1991 (30 let)

■ **Ivan Kudláček,** farář v Mnichovicích, 27. 6. 1946 (75 let)

■ **Mons. Charles Daniel Balvo,** apoštolský nuncius, 29. 6. 1951 (70 let)

■ **Mgr. Ing. Michal Němeček,** děkan kapituly, ředitel Pastoračního střediska, 29. 6. 1971 (50 let)

VÝROČÍ SVĚCENÍ

■ **ThLic. Sebastian Piotr Kopeć,** administrátor v Čelákovcích, 2. 6. 2001 (20 let)

■ **Mons. Charles Daniel Balvo,** apoštolský nuncius (výročí kněžského svěcení), 6. 6. 1976 (45 let)

■ **P. ThLic. Antonio Vicente Pérez Caramés M.Id.,** farní vikář v Praze-Michli, 15. 6. 1996 (25 let)

■ **Mgr. Pavel Budský,** farář v Úvalech, 16. 6. 2001 (20 let)

■ **P. Mgr. Bartoloměj Pavel Černý OFM,** moderátor farnosti u kostela sv. Anežky České v Praze-Spořilově, 16. 6. 2001 (20 let)

■ **Mgr. Josef Ptáček,** kanovník, okrskový vikář, farář v Praze-Hlubočepích, 16. 6. 2001 (20 let)

■ **Pavel Semela,** okrskový vikář, farář v Praze-Holešovicích, 16. 6. 2001 (20 let)

■ **ThLic. Vít Uher, Th.D.,** farář v Praze-Žižkově, 16. 6. 2001 (20 let)

■ **ThLic. Edward Walczyk, Th.D.,** farář v Praze-Kyjích, 16. 6. 2001 (20 let)

■ **kardinál Dominik Duka OP,** arcibiskup pražský (výročí kněžského svěcení), 22. 6. 1970 (51 let)

■ **JCLic. Mgr. Ondřej Pávek,** děkan kapituly, soudní vikář MCS, 22. 6. 1996 (25 let)

■ **doc. JUDr. Stanislav Příbyl, Ph.D., Th.D., JC.D.,** soudce MCS, rektor filiálního kostela Nanebevzetí Panny Marie v Praze-Novém Městě, 22. 6. 1996 (25 let)

■ **P. ThLic. Ing. Stanislav Příbyl, Th.D., CSsR,** generální sekretář ČBK, 22. 6. 1996 (25 let)

■ **Mgr. ThLic. Michael Špillar,** farář v Praze-Chodově, 22. 6. 1996 (25 let)

■ **Mgr. et Mgr. Marek Vácha, Ph.D.,** farní vikář Akademické farnosti Praha, 22. 6. 1996 (25 let)

■ **P. Marian Jan Nepomuk Kleiner OSB,** superior Benediktinského opatství Panny Mariea sv. Jeronýma v Emauzích, 23. 6. 1963 (58 let)

■ **Václav Nekolný,** kanovník, osobní arciděkan, výpomocný duchovní v Uhlířských Janovicích, 23. 6. 1963 (58 let)

■ **P. Mgr. Oldřich Prachař OFMConv.,** výpomocný duchovní u klášterní baziliky sv. Jakuba Staršího v Praze-Starém Městě, 23. 6. 1963 (58 let)

■ **P. Petr Beneš CSsR,** farní vikář v Praze-Vinohradech, 24. 6. 2006 (15 let)

■ **Benedikt Hudema,** farář u kostela sv. Vojtěcha v Praze-Novém Městě, 24. 6. 2006 (15 let)

■ **RNDr. Matuš Kocian, Ph.D.,** kanovník, farář v Praze-Dejvicích, 24. 6. 2006 (15 let)

■ **JCLic. PhDr. Mgr. Radim Cigánek,** farář v Sázavě – Černých Budech, 25. 6. 2011 (10 let)

■ **Mgr. Štěpán Faber,** administrátor v Hostivicích, 25. 6. 2016 (5 let)

■ **Martin Chleborád,** administrátor v Kladně, 25. 6. 2016 (5 let)

■ **Mgr. Pavel Kuneš,** osobní děkan, rektor filiálního kostela Nanebevzetí Panny Marie v Klecanech, 25. 6. 1961 (60 let)

■ **P. Mgr. Michael Josef Pojezdny O.Praem.,** emeritní opat, 25. 6. 1967 (54 let)

■ **ThLic. Mgr. Michal Privara,** výpomocný duchovní u kostela sv. Ducha v Praze-Starém Městě, 25. 6. 2016 (5 let)

■ **Martin Sklenář,** farář v Českém Brodě, 25. 6. 2011 (10 let)

■ **P. Augustin Otakar Šváček OFM-Cap.,** výpomocný duchovní u kostela sv. Josefa v Praze-Novém Městě, 25. 6. 1967 (54 let)

■ **Mgr. Jiří Zeman,** farní vikář v Praze-Holešovicích, 25. 6. 2016 (5 let)

■ **Jindřich Brandejs,** osobní farář, výpomocný duchovní v Křečovicích, 26. 6. 1960 (61 let)

■ **Ivan Kudláček,** farář v Mnichovicích, 26. 6. 1976 (45 let)

■ **plk. ThDr. Mgr. Jiří Ignác Laňka, Ph.D., SCHLJ,** trvalý jáhen u kostela Nanebevzetí Panny Marie v Praze-Novém Městě, 26. 6. 2011 (10 let)

■ **Mons. Mgr. Václav Malý,** pomocný biskup (výročí kněžského svěcení), 26. 6. 1976 (45 let)

■ **Antonín Doležal,** emeritní kanovník, 27. 6. 1964 (57 let)

■ **MUDr. Jiří Slabý,** emeritní kanovník, osobní děkan, výpomocný duchovní u kostela Nejsvětějšího Srdce Páně v Praze-Vinohradech, 27. 6. 1970 (51 let)

■ **Libor Bulín,** probošt, okrskový vikář, farář ve Staré Boleslavi, 28. 6. 1986 (35 let)

■ **doc. Josef Hřebík, Th.D., S.S.L.,** kanovník, výpomocný duchovní v Kladně-Rozdělově, 28. 6. 1981 (40 let)

■ **Mgr. Vladimír Hudousek,** trvalý jáhen v Praze-Hradčanech a v Praze-Zbraslavi, 28. 6. 2006 (15 let)

■ **Mons. Michael Slavík, Th.D.,** prelát Jeho Svatosti, biskupský vikář pro pastorační, 28. 6. 1981 (40 let)

■ **František Benda,** výpomocný duchovní v Ořechu, 29. 6. 1952 (69 let)

■ **ThDr. Jiří Huber,** emeritní kanovník, 29. 6. 1956 (65 let)

■ **Mons. Anton Otte,** emeritní kanovník, 29. 6. 1967 (54 let)

■ **P. prof. JUDr. Rajmund Jiří Tretera OP,** působící v Praze, 29. 6. 1991 (30 let)

■ **P. PaedDr. Mgr. Hugo Jiří Zikmund O.Praem.,** arcidiecézní duchovní rádce skautingu, 29. 6. 2001 (20 let)

RADIO PROGLAS

■ **6. 6. (9.00)** Kostel sv. Bartoloměje v Pardubicích

■ **13. 6. (9.00)** Katedrála sv. Petra a Pavla v Brně

■ **20. 6. (9.00)** Kostel Věch svatých v Litoměřicích (P. Józef Szeliga)

■ **27. 6. (9.00)** Kostel sv. Jana Křtitele v Šumperku

Aktuální program: www.proglas.cz/ program

TELEVIZE NOE

■ **6. 6. (10.00)** Třinec-Guty, mše sv. s žehnáním kostela (přebíráno od ČT)

■ **13. 6. (10.00)** Ostrava-Kunčičky, mše sv. z festivalu Slezská lilie

■ **19. 6. (10.00)** Kostel sv. Jakuba v Prachaticích (Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický)

■ **20. 6. (10.00)** Mše svatá

■ **27. 6. (10.00)** Mše svatá

Aktuální program: www.tvnoe.cz/ program

Změna vyhrazena.

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

Evangelizační úmysl

Za krásu manželství: Modleme se za mladé lidi, kteří se s podporou celého křesťanského společenství připravují na manželství: ať rostou ve velkodušné, věrné a trpělivé lásce.

Národní úmysl

Děkujeme za rodiče, dobré učitele, katechety a kněze a prosíme, aby s nadšením a s radostí připravovali děti na přijetí svátostí.

DUCHOVNÍ CVIČENÍ

Od 3. června do 6. června

Duchovní cvičení pro všechny / Mons. Vojtěch Šíma / Stojanov / <http://stojanov.cz>

Od 17. června do 20. června

Ikonopisecký kurz / Martin Damian / Svatá Hora / www.svata-hora.cz

Od 21. června do 25. června

Exercicie „Smlouva lásky s Pannou Marií“ / P. Jan Kuník, CSsR / Svatá Hora / www.svata-hora.cz

Od 21. června do 27. června

Duchovní cvičení pro řeholní sestry / P. Gorazd Krušina, O.Praem / Stojanov / <http://stojanov.cz>

Od 30. června do 7. července

Duchovní cvičení v tichu podle sv. Ignáce / Komunita Chemin Neuf / Tuchoměřice / www.chemin-neuf.cz

Od 5. července do 9. července

Exercicie „Eliáš – stát před živým Bohem“ / P. Angelo Scarano / Svatá Hora / www.svata-hora.cz

Od 6. července do 10. července

Ignaciánská duchovní cvičení / P. Josef Čunek / Hostýn / <http://hostyn.cz>

Od 12. července do 16. července

Exercicie pro všechny „Maria v životě křesťana“ / Mons. Josef Žák / Svatá Hora / www.svata-hora.cz

Vzhledem k epidemické situaci mohou nastat změny, proto doporučujeme sledovat webové stránky pořadatelů.

HISTORICKÝ KALENDÁŘ

2. června 1541

Vypukl nejničivější požár v dějinách Prahy, který postihl Malou Stranu a Hradčany. Oheň poškodil také chrám sv. Víta i královský palác s kaplí Všetech svatých.

3. – 7. června 1421

V čáslavském kostele sv. Petra a Pavla zasedal čáslavský sněm, na němž účastníci přijali čtyři artikuly pražské a neuznali Zikmunda Lucemburského českým králem.

3. června 1621

Po porážce stavovského povstání na Bílé hoře, byl vydán první mandát proti nekatolickým kazatelům v zemích Koruny české. Jednalo se o počátek stěhování nekatolických duchovních.

3. června 1626

Slavnostním položením základního kamene došlo k započetí stavby loretánské kaple (Svaté chýše), která se stojí uprostřed areálu Pražské Loretě.

10. června 1421

Husité poničili vybavení chrámu sv. Víta.

11. června 1996

Vznikla Komise pro studium rekatolizace českých zemí v 16. – 18. století při České biskupské konferenci a Ekumenické radě církvi v ČR.

14. června 1951

Básník a představitel české katolické poezie Jan Zahradníček byl zatčen Státní bezpečností. Ve vykonstruovaném soudním procesu byl následně odsouzen za protistátní činnost k 13 letům odnětí svobody.

14. června 1966

Zveřejněno oznámení o zrušení Indexu zakázaných knih (Index librorum prohibitorum). Index přestal být vydáván a doplňován a za čtení spisů, které evidoval, již nehrozil církevní trest.

16. června 1426

Husité drtivě porazili křižácké vojsko v bitvě u Ústí nad Labem (Na Běhání).

21. června 1951

Vznikl Celostátní mírový výbor katolického duchovenstva, v jehož čele stanul jako předseda Josef Plojhar.

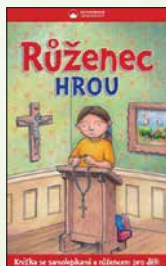
22. června 431

Zahájen Efezský koncil, který je uznáván jako třetí ekumenický koncil. Jeho hlavním tématem bylo nestoriánství – hnutí, jež pojmalo Ježíše Krista jako dvě osoby, božskou a lidskou, a odmítalo kult Panny Marie jako Matky Boží. Toto učení zde bylo odsouzeno jako kacířství.

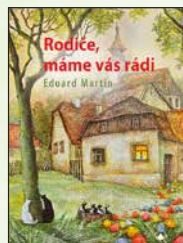
Vít Kochánek

KNIŽNÍ NOVINKY

KARMEITÁNSKÉ
NAKLADATELSTVÍ

RŮŽENEC HROU
Brož., 18 str., 134 Kč

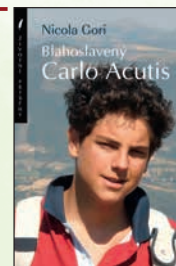

**RODIČE, MÁME
VÁS RÁDÍ**
Eduard Martin
Brož., 195 str., 179 Kč

**NEJLEPŠÍ DRAMATIK
JE ŽIVOT SÁM**
Jaroslav Šturma,
Vít Hájek
Váz., 242 str., 314 Kč

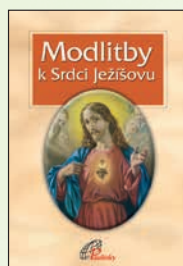
PAULÍNKY

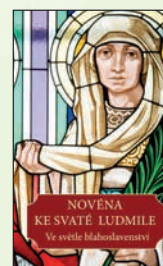
**BLAHOŠLAVENÝ
CARLO ACUTIS**
Nicola Gori
Brož., 128 str., 229 Kč

STÍN OTCE
Jan Dobraczyński
Brož., 272 str., 249 Kč

**MODLITBY K SRDCI
JEŽÍŠOVU**
Bredž., 36 str., 32 Kč

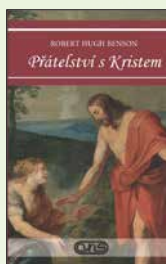

**NOVĚNA KE SVATĚ
LUDMILE**
Brož., 32 str., 39 Kč

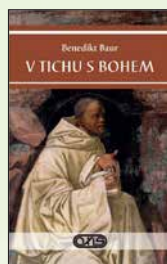

**POPRVĚ
U JEŽÍŠOVA STOLU**
Sophie de
Mullenheim
Váz., 64 str., 165 Kč

AXIS

**PŘÁTELSTVÍ
S KRISTEM**
Robert Hugh Benson
Brož., 168 str., 155 Kč

V TICHU S BOHEM
Benedikt Baur
Brož., 236 str., 195 Kč

**DESET NÁVYKŮ
PRO ŠTĚSTNÉ MATKY**
Meg Meekerová
Brož., 232 str., 240 Kč

**ŘÍM, SLADKÝ
DOMOV**
Scott a Kimberly
Hahnovi
Brož., 220 str., 180 Kč

PORTÁL

SÍLA NICNEDĚLÁNÍ
Tomas Sjödin
Brož., 152 str., 265 Kč

INSTAMOZEK
Anders Hansen
Brož., 168 str., 325 Kč

**SBOHEM, MAMI,
SBOHEM, TATI**
Alexander Levy
Brož., 200 str., 335 Kč

VÝŠEHAD

**NEZNÁMÁ
EVANGELIA,
NOVOZÁKONNÍ
APOKRYFY I.**
Petr Pokorný,
Jan A. Dus
Váz., 480 str., 449 Kč